

De Mergelweg

Mergelweg – huidige situatie

De Mergelweg is vanaf café den Dolhaert een smalle, landelijke en geasfalteerde weg die de wijk St. Pieter verbindt met Kanne (gem. Riemst). Deze weg vormt de verkeersroute door het recreatieve natuurgebied van het Jekerdal en het natuurgebied rond de St. Pietersberg en dus ook van het ENCI-gebied in transitie.

Om die reden wordt de weg nu al veel gebruikt door wandelaars, joggers en fietsers. Na de openstelling van het ENCI-gebied in 2018 zal dat alleen maar toenemen.

De lokale en landelijke weg wordt intensief gebruikt als sluiproute van en naar Kanne. Gevolg is dat de wijk St. Pieter frequent wordt doorkruist om doorgaande wegen te bereiken.

Autoverkeer neemt op de smalle Mergelweg veel ruimte en hindert daardoor en door het grote verschil in snelheid de andere gebruikers: fietsers, wandelaars en joggers.

Tegemoet komend autoverkeer kan elkaar eigenlijk niet anders passeren dan door de berm te rijden.

Omdat het nu een “normale buitenweg” betreft, hebben veel automobilisten niet op het netvlies dat het een landelijke weg is met een nadrukkelijk recreatief karakter, waar veel mensen zich lopend en fietsend over verplaatsen.

Voor autoverkeer is het alternatief de Cannerweg. Deze loopt aan de andere kant van de Jeker, en is ingericht voor autoverkeer. De weg heeft ook een directe aansluiting op doorgaande routes in Maastricht via de Tongerseweg en de singels.

Voorgeschiedenis

Teneinde een veilige situatie te scheppen voor alle niet-gemotoriseerde gebruikers én het landelijke karakter van de weg zeker te stellen, werd al jaren geleden voorgesteld de weg voor doorgaand autoverkeer af te sluiten. De beschikbaarheid van de Cannerweg als alternatief speelde daarbij een belangrijke rol.

Dat leidde tot protesten vanuit Kanne, waar geen overleg mee was gepleegd en de winkeliers in St. Pieter.

De winkeliers vreesden omzetting. In goed overleg met de gemeente Riemst en de winkeliers, verenigd in het St. Pietersgilde, is door de gemeente besloten om tijdens de weekenden, als de weg zeer intensief gebruikt wordt door recreanten, deze af te sluiten voor doorgaand gemotoriseerd verkeer.

De afsluiting werd gerealiseerd door tijdens het weekend de weg te blokkeren. Dit riep bij een kleine groep automobilisten in Kanne agressieve reacties op: de blokkade werd met grof geweld gesloopt. Door gebrek aan handhaving werd deze situatie niet gecorrigeerd.

Een volgende poging zag af van een daadwerkelijke blokkade. De gemeente plaatste ter weerszijde van het traject verkeersborden die de weekendafsluiting bekendmaakte. Door gebrek aan handhaving is de praktijk dat een beperkte groep automobilisten deze route toch blijft gebruiken. Het verkeer neemt tijdens het weekend wel wat af, maar is zeker niet nul. Het probleem van het grote snelheidsverschil met andere gebruikers blijft bestaan.

Overigens dient bij elke vorm van afsluiting bestemmingsverkeer en verkeer t.b.v. nooddiensten toegang te houden.

Door de week blijft de onveilige sfeer op de weg als gevolg van het autoverkeer een probleem. Vooral tijdens de ochtend- en avondspits is het ook echt druk op de weg.

Overweging

De spanning tussen de soorten gebruikers blijft bestaan. Er vinden daadwerkelijk verkeersincidenten plaats doordat langzame gebruikers gehinderd worden door (snel) passerende auto's. Men dient dan een veilig heenkomen in de berm te zoeken. M.n. kinderen zijn regelmatig bij “bijna-ongevallen” betrokken.

Onbezorgd recreatief gebruik van de weg is nu niet mogelijk en wel door grote groepen wandelaars, joggers en fietsers gewenst. Die behoefte beperkt zich juist niet tot het weekend.

Afsluiting van de Mergelweg lost het probleem alleen op als die afsluiting ook adequaat gehandhaafd wordt.

Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren is daar geen zicht op. Bovendien is de Mergelweg ook een grensweg. Voor de buurgemeente Riemst is een totale afsluiting tot op heden onbespreekbaar.

Wij pleiten nu voor een herinrichting van het deel van de weg tussen café den Dolhaert en Kanne.

Indien de ervaringen positief zijn valt een uitbreiding tot aan de Laan van Brunswijk te overwegen. Op dit deel van de Mergelweg is veel overlast van auto's van bezoekers van de sportvelden.

Het Buurtplatform van St. Pieter-Jekerdal-Villapark geeft aan de huidige “administratieve” afsluiting voor autoverkeer tijdens het weekend te willen handhaven. Alle weggebruikers, dus ook de automobilisten, zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het succes van een fietsweg.

Een oplossing zonder gebruikers uit te sluiten

De oplossing is dan ook te zoeken in een situatie waarbij automobilisten niet geweerd worden, mits zij zich aanpassen aan de specifieke omstandigheden.

Doelgroepen zijn daarbij ook het recreatieve verkeer vanuit Kanne en ouders die kinderen naar school brengen en ophalen, zowel in Maastricht als in Kanne.

Naar analogie van de fietsstraat (voorbeeld: Bilserbaan en de Orleansstraat, het Orleansplein en de Victor de Stuersstraat) zou de inrichting van de Mergelweg die van een loop- en fietsstraat krijgen. Auto's zijn op zo'n weg toegestaan als gast: qua snelheid en weggedrag dienen ze zich aan te passen aan het overig verkeer. Fiets- en autoverkeer bevindt zich op dezelfde rijbaan, inhalen is daardoor alleen mogelijk als de breedte van de weg én de situatie ter plekke dat mogelijk maken.

Dit heeft een paar gevolgen:

- De Mergelweg krijgt vanaf het café den Dolhaert permanent, dus niet alleen in het weekend, een specifieke recreatieve sfeer.
- Daar hoort, zoals bij fietsstraten, een maximum snelheid van 30 km/u bij.
- Inhalen van fietsers is op de smalle weg maar zeer beperkt mogelijk.
- De “aankleding” van de weg zorgt, binnen een beperkt budget, voor een nadrukkelijk recreatieve sfeer.
- Er is door de week geen blokkade van auto's, waardoor de “angel” van de agressieve reactie verwijderd wordt.
- Gewenst gedrag van gebruikers dient via actieve voorlichting door samenwerkende autoriteiten op positieve manier te worden uitgelegd.
- Er bestaat geen enkele verkeerssituatie die kan bestaan zonder handhaving. Men krijgt ruimte én verantwoordelijkheid. En moet daarop kunnen worden aangesproken en afgerekend indien nodig.
- Handhaving is vooral aan de orde vroeg in de ochtend en later in de middag.
- De Cannerweg blijft beschikbaar voor diegenen die flink willen kunnen doorrijden.

Door het bijzondere karakter van deze maatregelen dient het effect ervan periodiek te worden geëvalueerd. Daarnaast valt te denken aan een duidelijk (ter plaatse vermeld) meldpunt (internet) waar mensen feedback kunnen geven of het actief propageren van b.v. de *beter buiten* app.

Uit overleg met betrokken partijen kan worden geconcludeerd dat deze oplossing op brede steun kan rekenen van zowel het Buurtplatform als de gemeente Riemst.

Uitvoering en fasering

Het inrichten van de Mergelweg als “fietsweg” kan met eenvoudige middelen gerealiseerd worden. Uit de inmiddels uitgevoerde atelier sessies blijkt wat minimaal nodig is om wegmarkering en bebording aan te passen. Belangrijk is daarbij een adequate voorlichtingscampagne en handhaving, zeker in het begin.

- Markeer een duidelijke toegang aan begin en einde van de zone m.b.v. extra markering en formele bebording. Aan het begin en het eind van de weg wordt een stuk van een mergelgele deklaag/kleur voorzien. Aan de Maastrichtse kant wordt een wegversmalling van b.v. hout gerealiseerd. De versmalling aan de kant van Kanne blijft bestaan.
- Markeer de rest van de weg in relatie tot het omringende landschap
 - randen van de weg markeren of uitvoeren in versterkt materiaal (betonranden), de berm is een discomfort zone voor auto's.
 - mbv sjablonen (ontworpen door scholen in Kanne en St. Pieter) relevante figuren op de weg aanbrengen. Hierdoor wordt de verbondenheid tussen Maastricht en Kanne gesymboliseerd. Door consequente (mergel)kleur en vormgeving ontstaat een aantrekkelijk beeld.
 - ism Natuur Monumenten info borden over het landschap
 - ism sportverenigingen rek- en strekfaciliteiten langs de weg
 - kleuren die passen bij het landschap
 - organiseer tijdelijke activiteiten langs de weg, zoals markt streekproducten ism middenstand. B.v. een kraampje bij het kiezelpad (*naam van de straat?*), dat beurtelings door betrokken partijen wordt bemenst.

- Marketing
 - communicatieplan i.s.m. Natuur Monumenten, Fietzersbond, lokale partijen (scholen, IVN (?), sport ver.)
 - ontwikkel een agenda rond de weg
 - feedback organiseren (*Beter Buiten* app?)
- Handhaving bij openstelling en later periodiek (vooral 's morgens en in de middag, c.q. weekend – piekmomenten), e.e.a. in overleg met de wijkagent.

Definitieve keuzes voor de inrichting (randen, kleur) worden gemaakt op basis van financiële ruimte met eventueel een fasering. Ook de lokale conditie en beschikbare ruimte van en bij de weg is hierin bepalend. Op dit moment lijkt een budget van ca EU 20.000 tot 30.000 voldoende om de hier beschreven aanpassingen aan de weg uit te voeren. Het communicatieplan is een onderdeel van de eerste fase.

Coen van der Gugten namens GroenLinks
Nelleke Barning namens de PvdA

